

SAKSBEHANDLER
Bodil Johanne Paulsen
Tove Elise Ihler

INNVALGSTELEFON

TELEFAKS
+47 22 94 04 04
postmottak@ra.no
www.riksantikvaren.no

VÅR REF.
15/00513-22

DERES REF.

DERES DATO

ARK. B - Bygninger

VÅR DATO
28.06.2019

440 (Tromsøysund) Tromsø - Tr

Se mottakerliste

TIDLIGERE SKATTØRA SJØFLYSTASJON, GNR./BNR. 125/20, 357, 371, 416, 417, 593, 604, 611, 672 OG 675 I TROMSØ KOMMUNE - VEDTAK OM FREDNING

Splintvernmur og hangar på Skattøra. Foto: Troms fylkeskommune.

Vi viser til tidligere utsendt fredningsforslag for tidligere Skattøra sjøflystasjon datert 11. september 2014 som har vært på høring hos berørte parter og instanser. På grunnlag av dette fatter Riksantikvaren følgende vedtak:

VEDTAK:

Med hjemmel i lov om kulturminner av 9. juni 1978 nr. 50 § 15 og § 19 jf. § 22, freder Riksantikvaren tidligere Skattøra Sjøflystasjon, gnr. 125, bnr. 20, 357, 371, 416, 417, 593, 604, 611, 672 og 675 i Tromsø kommune.

Omfanget av fredningen

Fredningen etter kulturminneloven § 15 omfatter følgende byggverk:

- Hangar, varehus, gnr./bnr. 125/416, bygningsnr. 190678539, AskeladdenID 178228-2
- Splintvernmur, nordre, gnr./bnr. 125/604, koordinater 655427N, 7737124Ø, AskeladdenID 178228-10

- Splintvernmur, innebygget, gnr./bnr. 125/593, i bygningsnr. 16546704, AskeladdenID 178228-11
- Brakke 1, gnr./bnr. 125/20, bygningsnr. 190678504, AskeladdenID 178228-3
- Brakke 2, gnr./bnr. 125/20, bygningsnr. 190678512, AskeladdenID 178228-4
- Brakke 3, gnr./bnr. 125/20, jernbanebrakka, bygningsnr. 190678520, AskeladdenID 178228-5
- Brakke 4, gnr./bnr. 125/357, bygningsnr. 190878598, AskeladdenID 178228-6
- Bunker, gnr./bnr. 125/371, bygningsnr. 190850315, AskeladdenID 178228-7
- Lagerhall, gnr./bnr. 125/416, bygningnr. 190678547, Askeladden ID 178228-8
- Verksted, gnr./bnr. 125/417, del av bygning, bygningsnr. 190678571, AskeladdenID 178228-9
- Slipp N, gnr./bnr. 125/20, 7737246N, 655634Ø, Askeladden ID 178228-12
- Slipp S, gnr./bnr. 125/593, 7737146N, 655536Ø, Askeladden ID 178228-13
- Gråsteinsmur mot øst, gnr./bnr. 125/593, 7737047N, 655467Ø, Askeladden ID 178228-14
- Gråsteinsmur mot nord med minneplakett, gnr./bnr. 125/20, 7737272N, 655600Ø, Askeladden ID 178228-15
- Gråsteinsmur mot sør, gnr./bnr. 125/593, 7737170N, 655567Ø, Askeladden ID 178228-16
- Oljehus/pumpehus, lagret på gnr./bnr. 125/20, mellom brakke 1 og 2.

Fredningen omfatter bygningenes eksteriør med materialbruk, konstruksjon mv. Fredningen omfatter videre interiør i hangaren, jernbanebrakka, bunkeren og verkstedet og inkluderer hovedelementer som opprinnelig planløsning, fast inventar, materialbruk og overflatebehandling samt detaljer som vinduer, dører, gerikter, listverk og fast inventar.

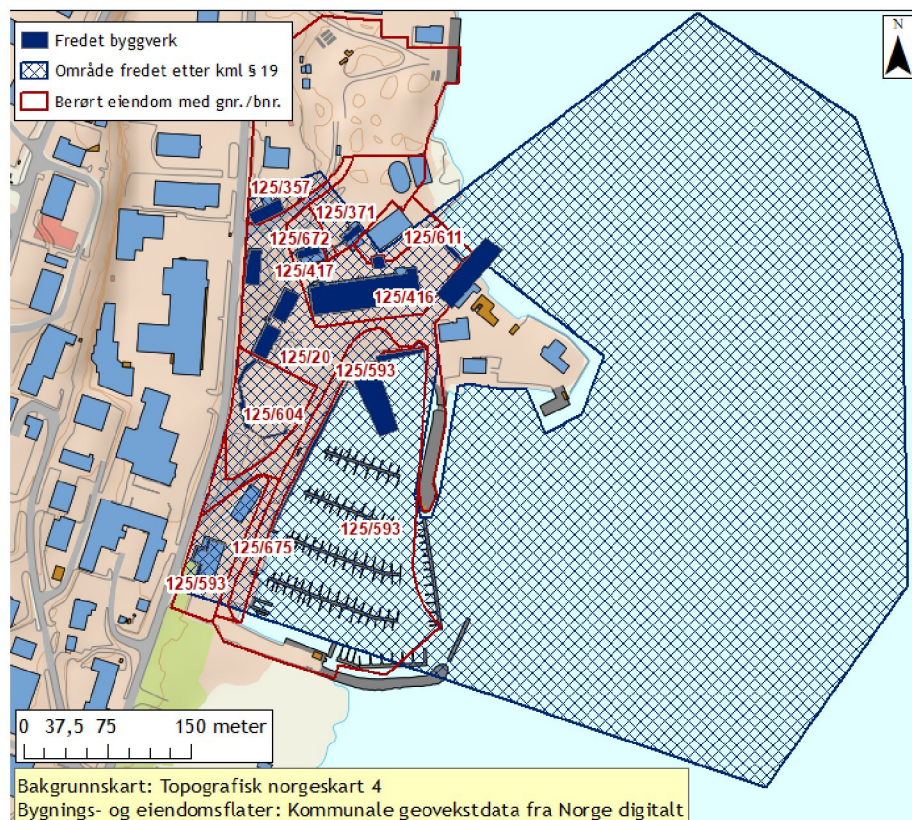
Fredningen av de to splintvernmurene og de tre gråsteinsmurene omfatter konstruksjon, plassering, utforming og materialbruk.

Fredningen av de to slippene i betong omfatter konstruksjon, plassering, utforming og materialbruk.

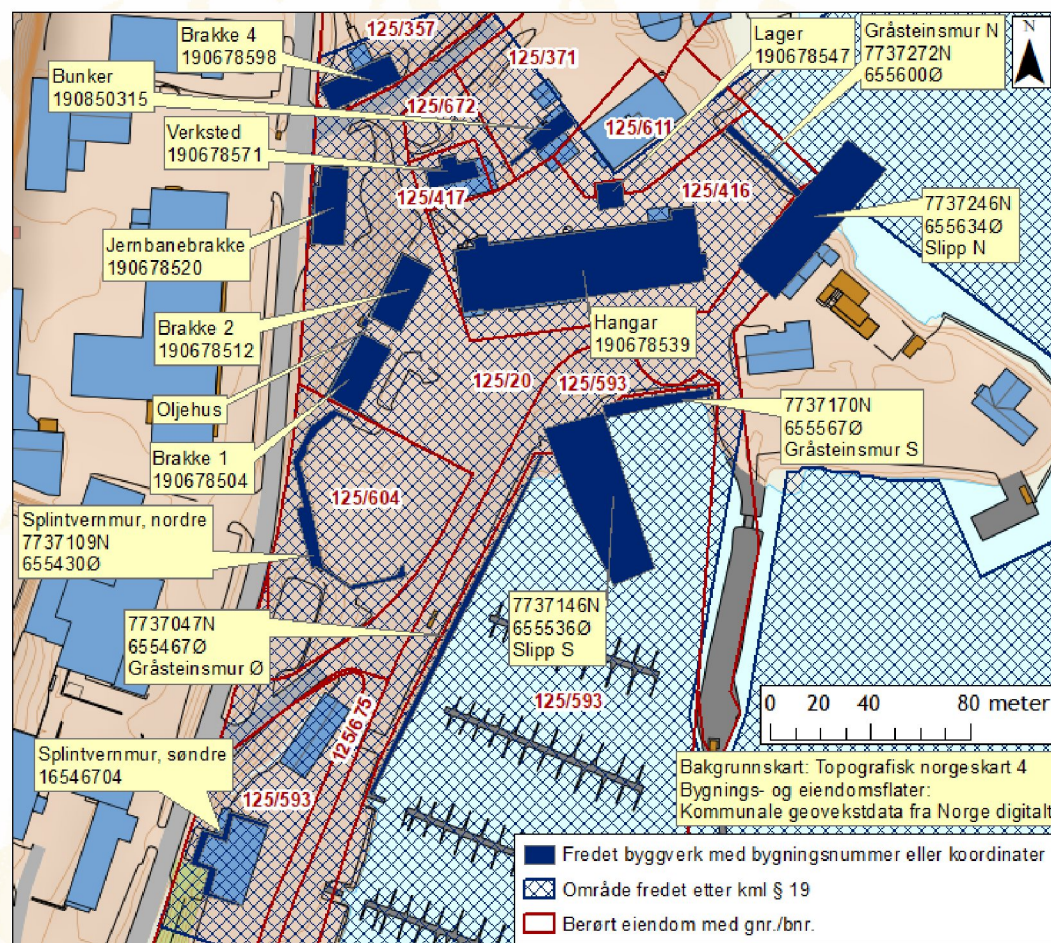
Fredningen omfatter et olje-/pumpehus som tidligere sto nord for hangaren, på land ved en av bryggene som nå er fjernet. På fredningstidpunktet er bygningen midlertidig plassert mellom brakke 1 og 2 på kommunens eiendom gnr./bnr. 125/20. Endelig plassering er ikke bestemt på fredningstidpunktet.

Fredningen etter kulturminneloven § 19 omfatter følgende område:

Fredningen omfatter et område rundt bygningene og de bevarte delene av den opprinnelige sjøflystasjonen og et område i sjøen utenfor. Området er avmerket på fredningskartet nedenfor.

Fredningskart for Skattøra, kart 1 av 2, utarbeidet av Riksantikvaren.

Fredningskart for Skattøra, kart 2 av 2, utarbeidet av Riksantikvaren.

Formålet med fredningen

Formålet med fredningen av Skattøra sjøflystasjon er å sikre en viktig del av norsk forsvarshistorie, krigshistorie, samferdselshistorie samt militær og sivil luftfartshistorie gjennom de gjenværende bygningene og anleggene etter sjøflystasjonen på Skattøra.

Formålet med fredningen skal i tillegg sikre Norges og Nord-Europas kanskje best bevarte sjøflystasjon der sjøflystasjonens alle opprinnelige elementer er intakt.

Formålet med fredningen er å sikre tidligere Skattøra sjøflyluftstasjon som det viktigste forsvars- og militærhistoriske kulturminnet i Tromsø fra nyere tid, som viser opprustningen av forsvaret av Nord-Norge før andre verdenskrig, den tyske okkupasjonsmaktens utbygging og bruk av stasjonen samt den nytten den hadde for både militær og sivil luftfart etter krigen.

Formålet med fredningen av splintvernmurene er å bevare to særegne forsvarskonstruksjoner fra andre verdenskrig oppført av krigsfanger. Fredningen skal sikre murenes konstruksjon, plassering, utforming og materialbruk.

Fredningen av bygningenes eksteriør skal sikre bygningenes arkitektur og konstruksjon, som kilde til kunnskap om både norsk betongteknikk og -konstruksjon i mellomkrigsårene og tysk militær byggevirksomhet under okkupasjonen. Både hovedstrukturen i det arkitektoniske uttrykket og detaljeringen, så som fasadeløsning, opprinnelige/eldre vinduer og dører, materialbruk og overflater, skal opprettholdes.

Fredningene av interiørene skal sikre opprinnelig konstruksjon og planløsning, kunnskap om datidens materialbruk, håndverksmessige utførelse og kvalitet, samt kunnskap om norsk og tysk militærbyggeri og formgivning.

Fredningen av de to betongslippene skal sikre viktige elementer som var nødvendig for å operere sjøflystasjonen, med deres konstruksjon plassering, utforming og materialbruk.

Fredningen av støttemurene langs sjøen skal sikre opprinnelige elementer som en del av den tidligere sjøflystasjonen, med deres konstruksjon, plassering, utforming og materialbruk.

Formålet med fredningen av et område rundt byggverkene og ut i sjøen, er å bevare opplevelsen og sammenhengen mellom kulturminnene. Videre skal fredningen sikre virkningen av kulturmiljøets beliggenhet og kontakten med sjøen samt vitenskapelige interesser både på land og i sjø.

Fredningsbestemmelser

Fredningsbestemmelsene er utformet i samsvar med fredningens formål og gjelder i tillegg til kulturminnelovens bestemmelser om vedtaksfredete kulturminner fra nyere tid.

Kulturminner fredet etter kulturminneloven § 15

1. Det er ikke tillatt å rive, skade eller flytte byggverkene eller deler av disse.
2. Det er ikke tillatt å bygge om byggverkens eksteriør eller de fredete interiørene. Unntatt fra dette er eventuelle tilbakeføringer, jf. punkt 5.
3. Det er ikke tillatt å skifte ut bygningselementer eller materialer, forandre overflater eller utføre annet arbeid ut over vanlig vedlikehold på byggverkens eksteriør, fredete interiører eller konstruksjon. Unntatt fra dette er eventuelle tilbakeføringer, jf. punkt 5.
4. Alt vedlikehold og all istandsetting skal skje med materialer og metoder som er i tråd med byggverkens egenart og på en måte som ikke reduserer de arkitektoniske og kulturhistoriske verdiene.
5. Tilbakeføringer til opprinnelig eller tidligere utseende og/eller konstruksjoner kan tillates i særlige tilfeller under forutsetning av at tiltaket kan gjøres på et sikkert, dokumentert grunnlag og etter dispensasjon fra forvaltningsmyndigheten.
6. Fredningen er ikke til hinder for at olje –/pumpehuset flyttes for permanent plassering innenfor det fredede området.

Område fredet etter kulturminneloven § 19

7. Innenfor det fredete området må det ikke settes i verk tiltak eller bruksendringer som kan forandre områdets karakter eller på annen måte motvirke formålet med fredningen. Dette gjelder alle former for bebyggelse, anlegg og utvidelse av vei eller parkeringsplass, oppsetting av gjerder, skilt, endring av beplantning eller beleg, permanent lagring, planering, utfylling og andre landskapsinngrep.

Følger av fredningen

Lovhenvisning

Når det gjelder behandlingen av fredete hus og anlegg og områder, vises det til kulturminneloven §§ 15a, 16, 17, 18, 19 og 21, samt ovennevnte fredningsbestemmelser.

Arbeider som krever tillatelse etter plan- og bygningsloven, må i tillegg forelegges kommunale myndigheter. Det gjøres oppmerksom på at tillatelser etter kulturminneloven må foreligge før arbeider i tråd med plan- og bygningsloven kan settes i verk.

Vedlikehold

Det er eier som har ansvar for det løpende vedlikeholdet av fredete bygninger og anlegg. Det grunnleggende prinsippet for vedlikehold av fredete bygninger er å bevare mest mulig av de opprinnelige eller eldre bygningselementene og detaljer som kledning, vinduer, dører, listverk, gerikter og overflatebehandling. Vedlikehold av fredete bygninger og anlegg skal så langt som mulig skje i samsvar med opprinnelig utførelse, teknikk og materialbruk og for øvrig i samsvar med fredningsbestemmelsene.

For mer informasjon om vedlikehold og forvaltning av fredete bygninger og anlegg, vises til Riksantikvarens informasjonsblader.

Dispensasjon

Fredningen medfører at det må søkes om tillatelse/dispensasjon til å sette i gang alle typer tiltak som går ut over vanlig vedlikehold, jf. kulturminneloven § 15a og § 19 tredje ledd. Søknad om tillatelse skal sendes fylkeskommunen som avgjør om tiltaket kan iverksettes, evt. på visse vilkår. Oppstår det tvil om hva som anses som vanlig vedlikehold, skal fylkeskommunen likeledes kontaktes.

Økonomisk tilskudd

For private eiere er det anledning til å søke fylkeskommunen om tilskudd til vedlikehold og istandsettingsarbeider. Dersom det etter § 15a blir gitt dispensasjon med vilkår som virker fordyrende på arbeidet, skal det gis helt eller delvis vederlag for utgiftsøkningen, jf § 15a annet ledd. Fylkeskommunen kan gi opplysninger om frist for innsendelse av og krav til søknad.

Kort karakteristikk av kulturminnet

Skattøra sjøflystasjon ligger i sin helhet på sjøsiden av Skattørvegen. I den sørlige enden av området ligger de to splintvernmurene, den ene av dem er bygget inn som en del av en bygning, den andre ligger slik den ble oppført. Rundt hangaren nord på området ligger brakker, bunker og et verksted. Langs sjøen er det fylt ut mye, men tre lengder med steinmur og to betongslipper for sjøflyene er fortsatt bevart. Neset utenfor hangaren er i dag utfyllt og utbyggt med et havarivernsenter, som ikke inngår i fredningsforslaget. Det er anlagt en marina med flere flytebrygger og to moloer i sjøen utenfor splintvernmurene og søndre slipp.

Området er i dag et industriområde med næringsvirksomhet og med tilhørende lagring av biler, båter, dekk mv utendørs.

For nærmere beskrivelse av kulturminnet vises det til vedlagt dokumentasjon.

Vurdering av kulturminnet. Begrunnelse for fredningsvedtaket.

Den tidligere sjøflystasjonen på Skattøra representerer både forsvarshistorie, krigshistorie og samferdselshistorie og har høy nasjonal verdi som kulturminne.

Skattøra utgjør et viktig kulturminne både i Nord-Norge og nasjonalt med hensyn til mobiliseringen på grunn av den urolige situasjonen i Europa på slutten av 1930-tallet, tysk okkupasjon og utbygging samt at alle byggverkene fra den tiden, som var nødvendig for å drifte en sjøflystasjon, fortsatt står i dag. Skattøra skulle være en del av forsvaret av Nord-Norge mot angrep fra øst.

Anlegget på Skattøra ble etablert i 1938 som «Marinens flystasjon, Tromsø» og arbeidene med anlegget ble påbegynt i 1939. Skattøra ble valgt som lokasjon på grunn av åpent vann gjennom hele året og mulighet for letting/landing ved ulike vindretninger. Tyskernes overtakelse i 1940 medførte en forsert og betydelig utvidet utbygging av området i forhold til de opprinnelige norske planene. Fra sommeren 1942 og utover ble mye av arbeidet utført av sovjetiske og jugoslaviske krigsfanger. Dette gjelder spesielt de to store splintvernmurene som ble oppført for å beskytte parkerte fly mot luftangrep.

Etter frigjøringen i 1945 ble området umiddelbart overtatt av det norske luftforsvaret og etter hvert også tatt i bruk til sivil luftfart, for sjøfly og helikopter helt frem til 1975. Dette viser at både tysk og norsk infrastruktur ble brukt til å bygge landet etter krigen.

Den store hangaren var en bygningsteknisk nyvinning. De seks betongbuene som holder taket oppe muliggjør det store åpne arealet som trengs for å få inn de store flyene. Konstruksjonen skal være utviklet på NTH i Trondheim og ble beskrevet som «innovativ» og «fremtidsrettet». Det er også disse karakteristiske buene som fortsatt ruver godt i det landskapet mange i dag forbinder med Skattøra.

De to splintmurene på området er unike konstruksjoner. Det er ikke registrert slike byggverk andre steder i Norge eller i Danmark og Finland hvor Luftwaffe også opprettet sjøflystasjoner. De er også et viktig minnesmerke etter de sovjetiske og jugoslaviske krigsfangene som bygde dem. I senere tid er det oppført en bygning der den ene splintvernmuren inngår som yttervegg. Den andre splintvernmuren er derimot bevart slik den sto ved andre verdens krigs slutt.

De fire brakkene på området er typiske eksempler på de bygningstypene tyskerne satte opp rundt om i hele landet. Det finnes imidlertid ikke mange igjen av disse i dag da de ofte ble flyttet og gjenbrukt til nye formål – spesielt i de nedbrente områdene i Nord-Troms og Finnmark. Mange ble også brukt som skolebygg, forsamlingshus eller midlertidige boliger. Siden de var ment å være midlertidige er de fleste revet i dag.

Samlet sett har hele det gjenværende anlegget stor arkitektonisk og kulturhistorisk verdi.

Tilstand og økonomiske konsekvenser av fredning

Troms fylkeskommune har gjennomført en visuell tilstandsvurdering av bygningene.

Vurdering av tilstand og økonomi

Det er 15 objekter som er omfattet av fredingen. Disse elementene spenner fra en enkel steinmur til en stor flyhangar. Noen objekter krever strakstiltak, mens andre er i god stand. Ut ifra fylkeskommunens vurdering vil dette si at anlegget som helhet har TG 2.

Riksantikvarens vurdering.

Ut i fra en samlet vurdering regner Riksantikvaren med at det vil innebære noen økonomiske merkostnader for staten å gjennomføre fredning av Skattøra. Riksantikvaren mener på bakgrunn av den nasjonale betydningen av Skattøra sjøflystasjon, at fredning er det rette virkemiddelet for å sikre denne.

Riksantikvarens myndighet

Det følger av kulturminneloven § 15 jf. § 22 at departementet kan frede byggverk og anlegg eller deler av dem av kulturhistorisk eller arkitektonisk verdi. Det følger videre av § 19 at departementet kan frede et område rundt et fredet kulturminne så langt det er nødvendig for å bevare virkningen av kulturminnet i miljøet eller for å beskytte vitenskapelige interesser som knytter seg til det. Myndighet til å fatte vedtak om fredning er delegert fra Klima- og miljødepartementet til Riksantikvaren jf. forskrift om faglig ansvarsfordeling mv etter kulturminneloven av 9. februar 1979 § 12 nr.1.

Lokalisering og eiendomsforhold. Reguleringsmessig status

Området ligger i Tromsø kommune, på nordøstsiden av Troms-øya, mellom Breivika og øyas nordspiss.

Etter at forsvaret og flyselskapene forlot området ble det overtatt av Tromsø kommune i 1973. Kommunen har parsellert ut tomter i området, i hovedsak til industri og handelsvirksomhet. Området har i dag flere private eiere, men kommunen eier fortsatt en stor del av området og flere av bygningene.

Tromsø kommune eier:

Gnr./bnr. 125/20, 125/593 og 125/675
Steinmur mot øst og sør
Splintvernmur, søndre
Brakke 1, 2 og 3 (Jernbanebrakka)
Begge betongslippene

Røstad eiendom eier:

Gnr./bnr. 125/416, 125/371 og 125/611
Steinmur mot nord
Bunkeren
Hangaren
Lagerhall
Oljehus

Skattøra Næringseiendom eier:

Gnr./bnr. 125/604
Splintvernmur, nordre

R.J. Figenschau eier:

Gnr./bnr. 125/417
Verkstedet

YIT Norge AS, Tromsø asfalt, eier:

Gnr./bnr. 125/357
Brakke 4

Skattøraveien 41 AS eier:

Gnr./bnr. 125/672

Området ble regulert til industriformål i planer fra 1969 og 1992.
Plan Nr. 504-770. Dato 01.03.1990. Kommunestyrets vedtaks dato 30.09.1992.

Forholdet til naturmangfoldloven

Når kulturminneforvaltningen fatter vedtak, skal det samtidig gjøres en vurdering av om dette har innvirkning på naturmangfoldet. Dette følger av lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven). Lovens §§ 8-12 legges til grunn for vurderingen, jf. § 7.

Det er gjort søk i Artsdatabankens *Artskart* og Miljødirektoratets *Naturbase* for å fremskaffe nødvendig kunnskap for beslutningsgrunnlaget. Søket gjaldt sårbare og truede arter.

Det er registrert sårbare eller truede arter i området som inngår i fredningen.

Disse er:

Alke Alca torda, truet
Sjørørre, Melanitta fusca, sårbar
Krykkje, Rissa tridactyla, truet

Det er ikke registrert utvalgte naturtyper i området som inngår i fredningen. Riksantikvaren vurderer at fredningen av tidligere Skattøra sjøflystasjon ikke vil komme i konflikt med naturverdier eller påvirke naturmangfoldet i negativ retning.

Bakgrunn for fredningen

Vern av Skattøra har lenge vært et tema da det allerede i 1992 ble det tatt inn bestemmelser i gjeldende reguleringsplan for området om vern av splintmurene, men med muligheter for innbygging av disse i nye bygninger. Innbygging av den søndre splintmuren er et resultat av denne planen. Etter at planen ble vedtatt har det blitt gitt tillatelse til bygningsmessige endringer og riving av flere bygninger. Da sjøflystasjonen har nasjonale kulturminneverdier ble det satt i gang en fredningssak for området for å sikre disse.

Redegjørelse for saksgang og innkomne bemerkninger

Melding om oppstart av fredning ble, i samsvar med kulturminneloven § 22 nr.1 meddelt eieren og kommunen i brev av 22.12.2009. Samtidig ble dette kunngjort i avisene Nordlys og iTromsø.

Det kom inn en merknad til varselet om oppstart.

Skattøra Marina som fester tomt av Tromsø kommune.

Skattøra Marina ber om at søndre slipp blir tatt ut av forslaget slik at området kan mudres og det blir plass til ytterligere to pirer i havna.

Fylkeskommunens kommentar: Med bakgrunn i vurdering av helheten av anlegget har fylkeskommunen ikke funnet det riktig å ta hensyn til denne merknaden i forslaget til fredning.

Høring og offentlig ettersyn

Troms fylkeskommune utformet deretter fredningsforslag, og dette ble i samsvar med kulturminneloven § 22 nr.2 sendt på høring til berørte parter 11.09.2014. Samtidig ble det kunngjort i avisene Nordlys og iTromsø samt Norsk lysingsblad at fredningsforslaget var lagt ut til offentlig ettersyn i Tromsø kommune og Troms fylkeskommune.

har den 15. september 2014 bedt Norsk Lysingsblad og avisene kunngjøre at fredningsforslaget er lagt ut til offentlig ettersyn i Tromsø kommune og hos Troms fylkeskommune, jfr. kulturminneloven § 22 nr. 2 første ledd.

Det kom inn 4 merknader til høringsforslaget:

- 1) Skattøra Marina
- 2) Tromsø Forsvarsmuseum
- 3) Rolf Figenschau
- 4) Skattøra Næringseiendom as

Skattøra Marina fester tomt hos Tromsø kommune.

Skattøra Marina mener en fredning av Søndre slipp vil hindre en mulig utvidelse av båthavna med 2 nye pirer innenfor de eksisterende. De presiserer at merknaden også ble fremmet ved oppstart av fredningssaken.

Fylkeskommunens kommentarer: Søndre slipp ligger like foran Hangaren og er et viktig element for å forstå bruken av området og den aktiviteten som foregikk der.

Tromsø Forsvarsmuseum:

Museet stiller spørsmål om hvorvidt fredningsområdet er stort nok, og viser i den sammenheng til 2 flyvrak og motorer som er dumpet i sjøen nord for fredningsområdet, samt til tyske forsvarsanlegg nord på Tromsøya og i Kroken, som var bygget for å forsvare Skattøra. Museet foreslår også at det blir utarbeidet en forvaltnings-, drifts- og

vedlikeholdsplan samt skilting i området, som forteller Skattøras historie. I tillegg til disse merknadene kommer museet med en rekke tilleggsopplysninger om noen av bygningene og området for øvrig.

Fylkeskommunens kommentarer: Fylkeskommunen er oppmerksom på de nevnte anleggene/kulturminnene, men finner det ikke naturlig å ta disse inn i denne fredningen. Dette siden anleggene ikke ligger i direkte tilknytning til det primære fredningsområdet. Det er imidlertid viktig at kommunen er oppmerksom på disse kulturminnene i forbindelse med fremtidige planer og reguleringer. Når det gjelder behovet for forvaltningsplan og skilting er fylkeskommunen enig i forslaget fra Tromsø Forsvarsmuseum. Et slik arbeid må det evt. skje i samarbeid med eiere etter at fredningsvedtaket er fattet. De mottatte tilleggsopplysningene om de enkeltobjektene er innarbeidet i det endelige fredningsforslaget.

Rolf Figenschau, eier av gnr./bnr. 125/417

Figenschau ønsker at den foreslåtte fredningen ikke gjøres gjeldende for hans eiendom, da dette er en delvis innskrenkning av råderetten over egen eiendom, og gir en fare for økt tidsbruk og økte kostnader ved krav om vedlikehold etter antikvariske prinsipper. Behovet for lagring ute i forbindelse med sesongbetonte arbeidsoppgaver fremheves også som et problem.

Fylkeskommunens kommentar: Figenschaus eiendom ligger sentralt i fredningsområdet. Den delen av bygningsmassen som foreslås fredet, er et av de eldste byggene på Skattøra, oppført av Marinens flyvåpen før krigen. Bygningen ble opprinnelig bygd som torpedolager. Når det gjelder begrensninger på utvikling og disponering av egen eiendom, vil dette nødvendigvis være en følge av en fredning, men tidligere erfaringer med fredete næringseiendommer har vært gode. Vern gjennom bruk er etter hvert et kjent begrep innenfor kulturminnevernet og i de fleste tilfeller er det mulig å finne akseptable løsninger for alle parter. Merknaden tas ikke til følge.

Skattøra Næringseiendom as, eier gnr./bnr.125/604 og splintvernmur

Eier kritiserer kommunens behandling av en byggesak for tomte og Troms fylkeskommune for lang saksbehandlingstid for fredningssaken. Hovedbudskapet i merknaden er imidlertid at området heller dokumenteres med bilder, informasjon og utstilling, og at fredningsforslaget derfor bør forkastes.

Fylkeskommunens kommentar:

Forholdene som går på byggesaken kommenteres ikke da dette er et kommunalt anliggende. Når det gjelder saksbehandlingstiden er fylkeskommunen enige i at den har tatt for lang tid. Videre er splintvernmuren et av de viktigste elementene i fredningssaken. Muren har høy verdi som historiefortellende element og minnesmerke over de som bygde den. Merknaden tas ikke til følge.

Saken ble oversendt Riksantikvaren for vedtak med hjemmel i kulturminneloven §§ 15 og 19, 24. februar 2015, uten Tromsø kommunestyres uttalelse.

Etter kml. § 22 nr. 3 skal fredningsforslaget legges fram for kommunestyret før vedtak om fredning treffes. Det kan settes en frist for kommunestyrets uttalelse.

Troms fylkeskommune oversendte fredningsforslaget med kommentarer til de innkomne merknadene til Tromsø kommune i brev av 05.11.2014. Kommunen ble gitt frist til 1. februar 2015 til å komme med uttalelse. Kommunen overholdt ikke denne fristen og deres uttalelse ble ikke tatt med i oversendelsen fra fylkeskommunen til Riksantikvaren. Kommunestyret behandlet saken i et senere møte og møteprotokollen ble oversendt Riksantikvaren 08.10.2015.

Kommunestyrets vedtak

«Kommunestyret i Tromsø slutter seg til Troms fylkeskommunes forslag om fredning av Skattøra Sjøflystasjon, inkludert vurderingene gjort i merknadsbehandlingen. Formålet med fredningen er å bevare Norges og Nord-Europas best bevarte sjøflyhavn og det viktigste militærhistoriske kulturminnet i Tromsø fra nyere tid, inkludert de største byggverkene utført av krigsfanger i Tromsø: de to splintvernmurene.

1. Kommunestyret i Tromsø slutter seg til Troms fylkeskommunes forslag om fredning av Skattøra Sjøflystasjon. inkludert vurderingene gjort i merknadsbehandlingen.
2. Tromsø kommune tar initiativ, sammen med lufthistorisk forening og grunneierne i området til å sette i gang et prosjekt med utvikling av området i hht. fredningsformålet.»

I tillegg ble det opplyst i oversendelsen fra Tromsø kommune at det ikke var kommet til en minnelig ordning mellom Tromsø kommune som selger og Skattøra Næringseiendom som kjøper av splintvernmurtomta. Men at dette, i tråd med tidligere politisk behandling, skal løses i forhandlinger mellom Tromsø kommune og Skattøra næringseiendom as.

Riksantikvarens vurderinger

Riksantikvaren har vurdert fredningssaken for Skattøra og har vært på befaring to ganger og har på bakgrunn av dette kommet frem til noen presiseringer og endringer i det oversendte fredningsforslaget.

- Riksantikvaren velger å frede begge splintvernmurene til tross for enkelte merknader som påpeker at dette er problematisk. Splintvernmurene er to helt sentrale objekter i fredningssaken med høy verdi som historiefortellende element og minnesmerker over de som bygde dem. Siden den ene muren er bygget inn som en del av en nyere bygning, er det desto viktigere å bevare den nordre splintvernmuren som står slik den ble oppført under andre verdenskrig.
- Betongfundamentet som er foreslått fredet er tatt ut som objekt fredet etter kulturminneloven § 15. Betongfundamentet blir liggende innenfor området fredet etter kulturminneloven § 19. Dette er gjort da det er usikkert hvilken funksjon bygningen som sto her hadde. Hvis man ved en senere anledning kan dokumentere at bygningen har hatt en viktig funksjon i anlegget, må man ta stilling til om denne skal fredes etter kulturminneloven § 15.
- Det var i forslaget foreslått å frede interiøret i alle de fire brakkene. Riksantikvaren har besluttet å ta interiøret i tre av brakken ut av fredningen da disse er endret og for å gi større mulighet for ny bruk. Interiøret i Brakke 3, jernbanebrakka, er fortsatt omfattet av fredningen da dette interiøret er minst endret.
- Hangaren er tilstandsvurdert, og det er sagt muntlig at tilstanden er god, bygningens alder tatt i betraktning. Selv om ikke Riksantikvaren har mottatt skriftlig dokumentasjon på tilstanden vurderes hangaren til å være et så viktig kulturminne at fredning er det riktige virkemiddelet for å bevare bygningen. Riksantikvaren vil understreke at eier har ansvaret for vedlikehold av bygningen. Ved behov for tiltak skal fylkeskommunen kontaktes.
- Det er ellers gjort strukturelle endringer fra forslag til vedtak.

Opplysning om klageadgang og tinglysing

Riksantikvarens vedtak om fredning kan påklages til Klima- og miljødepartementet, jf. forvaltningsloven § 28. Eventuell klage stiles til Klima- og miljødepartementet, men sendes Riksantikvaren innen tre uker fra fredningsvedtaket er mottatt, jf. forvaltningsloven § 29.

Fredningsvedtaket vil bli tinglyst av Riksantikvaren i samsvar med kulturminneloven § 22 nr. 5

Vennlig hilsen

Hanna Geiran
riksantikvar

Linda Veiby
avdelingsdirektør

Brevet er elektronisk godkjent uten underskrift

Vedlegg:

Kopi til: Troms fylkeskommune, Postboks 6600, 9296 Tromsø

Mottaker	Kontaktperson	Adresse	Post
Røstad Eiendom AS		Skattørvegen 39	9018 TROMSØ